

Udskriftsdato: 16. december 2025

2013/1 BSF 20 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling af det tyske mindretals skoler i Danmark – også på anlæg

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 12. november 2013 af Ellen Trane Nørby (V), Peter Christensen (V), Eva Kjer Hansen (V),
Peter Juel Jensen (V) og Hans Christian Schmidt (V)

Forslag til folketingsbeslutning

om ligestilling af det tyske mindretals skoler i Danmark – også på anlæg

Folketinget pålægger regeringen at sikre en reel ligestilling af det tyske mindretals skoler i Danmark, således at skolerne fuldt og helt sidestilles med skolerne under den danske folkeskolelov, for så vidt angår økonomisk tilskud til drift og anlæg.

Bemærkninger til forslaget

Det dansk-tyske grænseområde har siden folkeafstemningerne og den deraf følgende grænsedragning i 1920 været et område, der kulturelt og sprogligt har båret præg af de nationale mindretal på hver side af grænsen.

Grænseområdet har gennem historien været præget af krig og konflikter, men med København-Bonnerklæringerne fra 29. marts 1955 blev fundamentet for respekten, ligestillingen og den fredelige sameksistens lagt. Det dansk-tyske grænseområde har gennem årtier dannet forbillede for mindretalspolitik mange andre steder i verden.

Trods problemerne med de tyske nedskæringer i det danske mindretals skoler i Sydslesvig, som også Danmark har kritiseret ad flere omgange, og som heldigvis fandt sin afslutning ved landdagsvalget i 2012 og med Forfatningsdomstolen i Kiels afvisning af sagen mod mindretallet, så har der generelt været en markant og principiel opbakning til ligestillingen af mindretallene i området. Derfor er det også desto mere væsentligt, at princippet om reel ligestilling af mindretallets skoler respekteres fuldt ud af den danske regering.

Det tyske mindretal omfatter ca. 15.000 personer i Sønderjylland (der er ingen registrering af sindelag og tilknytning), hvilket svarer til cirka 6 pct. af befolkningen i området. Mindretallet er organiseret i en række foreninger og institutioner, herunder en række kulturelle organisationer, 5 biblioteker, 14 skoler, 1 efterskole og 1 gymnasium.

I forbindelse med kommunalreformen tog den daværende regering, VK-regeringen, med opbakning fra et samlet Folketing initiativ til at sikre, at mindretallet – repræsenteret via mindretallets parti, Slesvigsk Parti – blev sikret ordentlige muligheder og gode rammer for, at mindretallet kunne blive repræsenteret i de fire sønderjyske kommunalbestyrelser både ved at udvide antallet af medlemmer i kommunalbestyrelserne i det sønderjyske til det maksimale antal 31 samt ved at sikre en observatørordning ved ikke opnået valg.

Der blev ligeledes med et samlet Folketings opbakning sikret, at det samlede driftstilskud til de tyske mindretalsskoler blev forhøjet med 2,5 mio. kr. i 2011 stigende til 4,6 mio. kr. i 2014 og frem for at sikre en fuld økonomisk ligestilling mellem de tyske mindretalsskoler og folkeskolen. Men på anlægsområdet viser det sig nu, at der ikke er sikret hundrede procent ligestilling mellem folkeskolen og de tyske skoler.

Det er denne manglende ligestilling, dette beslutningsforslag vil rette op på, så der også på anlægsområdet sikres en hundrede procent ligestilling mellem de tyske skoler og den danske folkeskole.

For tiden er der 1.241 elever fordelt på de på 14 tyske skoler. Der er 160 elever på det tyske gymnasium og 78 elever i den tyske efterskole. De tyske skoler får et tilskud pr. elev på 2.000 kr. til dækning af de løbende udgifter vedrørende bygningsvedligeholdelse, men der udbetales ikke midler til større vedligeholdelsesarbejder og anlægsudgifter, så bygningerne kan følge med kravene til moderne undervisningsfaciliteter.

Det tyske mindretal har lavet en forespørgsel til de sønderjyske kommuner for at kortlægge den reelle forskel.

De fire kommuners gennemsnitlige udgifter til anlæg på skoleområdet i perioden 2008-12 er på 4.337 kr. pr. elev og i perioden 2010-12 på 5.004 kr. pr. elev.

Disse beløb siger ikke noget om det fremadrettede anlægsniveau i de fire sønderjyske kommuner og reflekterer i nogen grad også en række skolenedlæggelser, ombygninger og nybygninger som følge af kommunalreformens betydning for kommunernes skolestruktur.

Men tallene viser, at såfremt der skulle være tale om en hundrede procent ligestilling af de tyske skoler og folkeskolen, så ville dette betyde (med det nuværende elevtal på 1.241 elever), at en samlet sum på

5.382.328 kr. er det efterslæb, der tilskudsmæssigt har været mellem folkeskolen og de tyske skoler, såfremt man anvender gennemsnittet over de seneste 5 år.

Forslaget forventes på den baggrund årligt at kræve finansiering på omkring 5 mio. kr.

Skriftlig fremsættelse

Ellen Trane Nørby (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling af det tyske mindretals skoler i Danmark – også på anlæg.

(Beslutningsforslag nr. B 20)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.